

СЕКЦІЯ 3
Роль і потенціал вітчизняного підприємництва у розвитку
економічно стійкої держави

УДК 658

Березівська Надія
викладач-методист, викладач вищої категорії
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі
м. Тернопіль, Україна
Nadiia Berezivska
teacher-methodologist, teacher of the highest category
Ternopil Vocational College of Food Technology and Trade
Ternopil, Ukraine

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕІНЖІНІРИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА
ПІДПРИЄМСТВІ
FEATURES OF REENGINEERING IMPLEMENTATION BUSINESS PROCESSES
AT THE ENTERPRISE

Глибока та тривала соціально-економічна криза, яка спостерігається в Україні протягом останніх років, зумовила цілий комплекс проблем у розвитку вітчизняних підприємств. Фінансова нестабільність, інфляційні процеси, девальвація національної грошової одиниці та розбалансування системи міжгалузевих зв'язків у результаті втрати контролю над частиною виробничого потенціалу у зоні військових дій суттєво дестабілізували їх діяльність, критично обмеживши ресурсні можливості, а отже, і конкурентоспроможний потенціал. Значна невизначеність та турбулентність зовнішнього середовища як результат поєднання комплексу внутрішніх та зовнішніх дестабілізуючих факторів на фоні часто нераціональної поведінки держави як суб'єкта економічної політики фактично унеможливили стратегічне планування діяльності підприємств. Донедавна успішні компанії, які динамічно розвивалися, вимушені були перейти в режим «вичікування», згорнувши стратегічно важливі інвестиційні проекти. Визначальною стратегією більшості з них стала стратегія пасивної поведінки, яка не просто уповільнює динаміку відтворювальних процесів, але й обмежує потенціал стратегічної конкурентоспроможності. Таким чином, усе більшої актуальності набувають питання пошуку підходів до ефективного управління підприємствами, їх реструктуризації та оздоровлення, які, незважаючи на несприятливий характер середовища діяльності, все ж повинні визначати пріоритети та формувати політику їх реалізації [1].

Метод реінжинірингу бізнес-процесів має на увазі більше, ніж вдосконалення процесів. Це елемент теорії організації, і він проводить відмінність між побудовою корпоративної структури і корпоративних (яка [правильна структура](#) для конкретної організації?) процесів (як створюється вартість?).

Процес - ряд видів діяльності, коли беруться вступні, додається вартість, і підсумковий продукт представляється внутрішнім або зовнішнім клієнтам. Процеси використовують ресурси організації для забезпечення кінцевих результатів.

Виробничий процес - процес фізичного взаємодії з обладнанням або програмним забезпеченням, які потім будуть доставлені зовнішньому споживачеві, до моменту упаковки товару.

Бізнес процеси - всі послуги та процеси, які підтримують виробничі процеси. Бізнес-процес складається з групи логічно пов'язаних один з одним завдань.

Реінжиніринг - це фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування бізнес-процесів з метою кардинального поліпшення важливих поточних показників продуктивності, таких як витрати, якість, обслуговування і швидкість [2].

Проведення реінжинірингу бізнес-процесів - трудомісткий і складний процес, що вимагає повної віддачі і розуміння того, що відбувається від його ініціаторів та виконавців. У разі успішного його проведення, підприємство отримує масу переваг перед конкурентами, зміцнює свої позиції на ринку, підвищує показники економічної ефективності [3, с.80].

Реінжиніринг базується на використанні сучасних інформаційних технологій для досягнення нових ділових цілей. Сучасні інформаційні технології, з одного боку, прискорюють зв'язки учасників бізнес-процесів, з іншого боку, підвищують якість прийнятих рішень у ході виконання бізнес-процесів.

Реінжиніринг необхідний українським підприємницьким структурам, оскільки їм потрібні істотні зміни. Причому для більшості підприємств треба використовувати кризовий реінжиніринг, тобто такий, що передбачає комплекс категоричних заходів для ліквідації проблем організації [4].

Метою реінжинірингу бізнес-процесів є цілісне і системне моделювання та реорганізація матеріальних, фінансових, інформаційних потоків, спрямоване на спрощення організаційної структури, перерозподіл і мінімізацію використання різноманітних ресурсів, скорочення строків реалізації потреб клієнтів, підвищення якості їх обслуговування. Реінжиніринг бізнес-процесів забезпечує вирішення наступних завдань [5, с.80-81]:

- визначення оптимальної послідовності виконуваних функцій, яка призводить до скорочення циклу виготовлення і продажу товарів та послуг, обслуговування клієнтів, в результаті чого відбувається підвищення оборотності капіталу і зростання всіх економічних показників компанії;

- оптимізація використання ресурсів в різноманітних бізнес-процесах, в результаті якої мінімізуються витрати виробництва і обігу та забезпечується оптимальне поєднання різних видів діяльності;

- побудова адаптивних бізнес-процесів, спрямованих на швидку адаптацію до змін потреб кінцевих споживачів продукції, виробничих технологій, поведінки конкурентів на ринку та, відповідно, підвищення якості обслуговування клієнтів в умовах динамічності зовнішнього середовища;

- визначення раціональних схем взаємодії з партнерами та клієнтами, та, як наслідок, зростання прибутку, оптимізація фінансових потоків.

Серед найбільш поширених завдань реінжинірингу можна виділити: створення мережі зв'язків, використовуваної при надзвичайних обставинах (розвиває горизонтальні управлінські зв'язки); створення організаційних передумов з метою централізації інформаційних потоків (сприяє отриманню інформації, класифікованої по конкретних процесів); поділ функцій вищого управлінського ланки компанії і створення мережі оперативних груп (дозволяє застосувати для цих цілей технологію роботи процесних команд); створення мотивації для творчого мислення, аналізу ситуації та колективної роботи (ці принципи змінюють характер роботи і дії працівників при реалізації реінжинірингу); успішна координація стратегії з центру і децентралізованого виконання рішень (реінжиніринг спирається на змішані процеси і матричні структури управління); створення організаційних умов для реструктуризації компанії [6, с.120].

Основною метою реінжинірингу є гнучке і оперативне пристосування до очікуваних змін потреб споживачів, відповідну зміну стратегії, технології, організації виробництва та управління на основі побудови ефективного системи бізнес-процесів. Концепція реінжинірингу довела свою ефективність при реалізації в таких відомих світових лідерах, як IBM, Intel, Ford та ін.

Отже, можна зробити висновок, що реінжиніринг є найефективнішим методом вдосконалення бізнес-процесів в процесному управлінні, оскільки передбачає зростання ефективності в десятки разів і виводить компанію, що його здійснює, на принципово новий рівень розвитку.

Перелік використаних джерел:

- 1.Ридзай В.В. Побудова та впровадження ефективних бізнес-процесів на підприємстві державного сектору економіки (на прикладі ДП «ДГ «Подільське»). – Рукопис. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/33470/1/11_Ридзай.pdf
- 2.Що таке реінжиніринг. Реінжиніринг – що це? Сутність і принципи реінжинірингу бізнес-процесів. URL: <https://vgolitsyno.ru/uk/chto-takoe-reinzhiniring-reinzhiniring-chto-eto-sushchnost-i-principy/>
- 3.Продіус О.І. Теоретично-методичні основи реінжинірингу бізнес-процесів. *Економіка: реалії часу*. 2016. №6(28). С. 79 – 87.
4. Усова Г.В. Особливості застосування реінжинірингу бізнес-процесів на промислових підприємствах / Г.В. Усова, К.В. Коваленко // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2013. Вип. 9(2). С.143-146. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apreg_2013_9\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apreg_2013_9(2)_28).
- 5.Гончарова О. М. Реінжиніринг бізнес-процесів як метод процесного управління. *Економіка. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка* №10(151)/2013. С.78-82. URL: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/151_17.pdf
- 6.Продіус О.І. Теоретико-методичні основи ділового адміністрування в контексті інноваційного розвитку підприємства. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2017. Т. 22. Вип. 12(65). С. 119-122.

УДК 338

Гац Любов
старший викладач
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Lyubov Hats
Senior Lecturer
Ternopil Ivan Puluy National Technical University
Ternopil, Ukraine

ОЦІНКА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ ЗА ФІНАНСОВИМИ ІНДИКАТОРАМИ МОДЕЛІ ДЮПОН AN ESTIMATION OF DEVELOPMENT OF BUSINESS IS AFTER FINANCIAL INDICATORS OF MODEL OF DUPON

Економічний розвиток секторів економіки України в умовах невизначеності спричиненої поширенням пандемії, характеризується скороченням ділової активності практично у всіх сферах економічної діяльності, що у підсумку привело до зниження ВВП на

Така ситуація супроводжується не лише скороченням тривалості такої активності, але в кінцевому підсумку до закриття в цілому суб'єктів господарювання. Конкретизація інформаційних даних(див.табл.1) підкреслює негативні результати не тільки у скороченні виробництва товарів (робіт та послуг) (оцінених сумою чистого доходу), але і в ефективності ведення господарства, що було основною метою створення самого суб'єкта господарювання.

Таблиця 1

Розподіл частки суб'єктів господарювання в Україні за індикатором фінансового результату в період з 2016-2020 рр*

Періоди	Nzag,j		Nvj		Nsj		Nmj	
	Прибуткові	Збиткові	Прибуткові	Збиткові	Прибуткові	Збиткові	Прибуткові	Збиткові
	Частка кількості суб'єктів господарювання							
2016	73	27	65,8	34,2	75,5	24,5	72,8	27,2
2017	72,4	27,6	72,8	27,2	76,1	23,9	72,3	27,7
2018	73,9	26,1	76,7	23,3	77,7	22,3	73,7	26,3